

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 225.665 van 2 december 2013
in de zaak A. 207.205/X-15.273.**

In zake : de NV GUPAFA LOGISTICS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Pieter-Jan Defoort en Lies Du Gardein
 kantoor houdend te 8000 Brugge
 Predikherenstraat 23/1
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

 het VLAAMSE GEWEST
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Paul Aerts
 kantoor houdend te 9000 Gent
 Coupure 5
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 30 november 2012, strekt tot de nietigverklaring van “het besluit van 11 september 2012 van de Vlaams Minister van Mobiliteit en Openbare Werken betreffende onteigeningen ten algemenen nutte waarbij wordt bepaald dat voor de aanleg van een carpoolparking langs de N50g-Kapellestraat te Oostkamp, de onroerende goederen op het grondgebied van de gemeente Oostkamp onmiddellijk in bezit worden genomen die geel zijn ingekleurd op het plan 1M3D8JG 106443 00 en dat deze goederen worden onteigend overeenkomstig de bepalingen van de wet van 26 juli 1962 betreffende de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden inzake de onteigeningen ten algemenen nutte”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Tom De Waele heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een laatste memorie ingediend. De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 20 september 2013.

Staatsraad Jan Clement heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sofie De Maesschalck, die *loco* advocaten Pieter-Jan Defoort en Lies Du Gardein verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Inneke Bockstaele, die *loco* advocaat Paul Aerts verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Tom De Waele heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De verzoekende partij is eigenaar van een terrein (hierna: het terrein van de verzoekende partij), gelegen aan de Kapellestraat te Oostkamp, nabij het op- en afrittencomplex aan de E40.

Het terrein van de verzoekende partij is volgens de voorschriften van het bij koninklijk besluit van 7 april 1977 vastgestelde gewestplan Brugge-Oostkust in natuurgebied gelegen.

4. In het raam van het planologische afbakeningsproces voor het regionaalstedelijk gebied Brugge wordt ook het terrein van de verzoekende partij opgenomen voor een eventuele bestemmingswijziging. Aanvankelijk wordt overwogen om ter plaatse een dienstzone te creëren met inbegrepen ruimte voor een carpoolparking. Bij de opmaak van een milieueffectenrapport voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan tot afbakening van het regionaalstedelijk gebied Brugge (hierna: het RUP) wordt deze eerste planopzet verlaten voor het plan om het terrein om te zetten naar bosgebied, als verbinding tussen het Nieuwenhovebos aan de overzijde van de snelweg en de kasteeldomeinen Gruuthuyse en de Cellen.

5. De Vlaamse regering stelt bij besluit van 4 februari 2011 het RUP definitief vast. Het terrein van de verzoekende partij wordt opgenomen in deelplan 19 “Randstedelijk groengebied Kapellestraat/Gruuthuyse” en wordt omgezet naar bosgebied met overdruk natuurverweving, met de mogelijkheid om in het gebied een carpoolparking te realiseren met een oppervlakte niet groter dan 30% van het gebied, en met de verplichting om één en ander “kwaliteitsvol” in te richten.

6. Op 11 september 2012 neemt de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken het bestreden besluit, waarvan in het Belgisch Staatsblad van 28 september 2012 melding wordt gemaakt. De aanhef van het bestreden besluit luidt als volgt:

“Gelet op de wet van 26 juli 1962 betreffende de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden inzake de onteigeningen ten algemene nutte;

Gelet op het decreet van 13 april 1988 tot bepaling van de gevallen en modaliteiten waarbij de Vlaamse regering kan overgaan tot onteigeningen ten algemene nutte inzake de gewestelijke aangelegenheden;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering;

Overwegende dat de onteigeningen volgens het plan 1M3D8J G 106443 00 nodig zijn voor aanleg van een carpoolparking langs de N50g-Kapellestraat te Oostkamp;

Overwegende dat:

- er momenteel geen uitgeruste carpoolparking langs de N50g aanwezig is,
- carpoolers 's momenteel hun auto parkeren langs de N50g, wat in de ochtend- en avondspits geregeld tot gevaarlijke situaties leidt (confrontatie tussen doorgaand verkeer en parkerende auto's),
- de geplande carpoolparking een actiepoint is van het mobiliteitsplan van de gemeente Oostkamp;

Overwegende dat de aanleg van de carpoolparking de verkeersveiligheid en de doorstroming op de N50g Kapellestraat aanzienlijk zal verbeteren;

Gelet op het gunstige advies van de Inspectie van Financiën, gegeven op 11 juli 2012.”

Blijkens een plan van het agentschap Wegen en Verkeer in het administratief dossier, dat het opschrift “ontworpen toestand” draagt, zou de carpoolparking worden uitgevoerd in lussen, die zich over de gehele diepte van het terrein tot aan de autostrade zouden uitstrekken, en die nagenoeg ook de volledige breedte van het terrein zouden innemen.

7. Op vordering van de verzoekende partij vernietigt de Raad van State bij arrest nr. 223.318 van 29 april 2013 (zaak A. 199.941/X-14.715) het RUP in zoverre het deelplan 19 “Randstedelijk groengebied Kapellestraat/Gruuthuyse” betreft.

IV. Onderzoek van het tweede middel

Standpunt van de partijen

8. In het tweede middel voert de verzoekende partij onder meer aan dat uit het verzoekschrift in de zaak A. 199.941/X-14.715 blijkt dat het

deelplan 19 “Randstedelijk groengebied Kapellestraat/Gruuthuyse” van het RUP onwettig is, zodat het overeenkomstig artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing moet worden gelaten.

De verzoekende partij verduidelijkt dat wanneer de stedenbouwkundige voorschriften van het deelplan 19 van het RUP buiten beschouwing worden gelaten, de gewestplanbestemming natuurgebied herleeft. Dit betekent dat er geen rechtsgrond meer is om de carpoolparking te realiseren.

De verzoekende partij wijst er verder op dat gelet op de verordenende kracht van de plannen van aanleg en de ruimtelijke uitvoeringsplannen, ook de onteigeningen die niet als doel het realiseren van een ruimtelijk uitvoeringsplan hebben in overeenstemming moeten zijn met de toepasselijke bestemmingsvoorschriften. Het bestreden besluit is onwettig omdat het niet in overeenstemming is met de bestemmingsvoorschriften voor natuurgebied.

9. In haar memorie van antwoord benadrukt de verwerende partij dat het bestreden onteigeningsbesluit niet werd genomen ter uitvoering van deelplan 19 “Randstedelijk groengebied Kapellestraat/Gruuthuyse” van het RUP. Een eventuele onwettigheid van dit deelplan dient dan ook niet noodzakelijk en automatisch tot de onwettigheid van het bestreden besluit te leiden.

10. De verwerende partij stelt in haar laatste memorie dat het onjuist is te stellen dat een onteigeningsbesluit inpasbaar moet zijn in de planologische voorschriften die van toepassing zijn voor de beoogde gronden. Dit zou immers meebrengen dat een onteigening steeds zou strekken tot verwezenlijking van het gewestplan, een ruimtelijk uitvoeringsplan of plan van aanleg, *quod certe non*. Zo dient gesteld dat onteigeningen, die niet in overeenstemming zijn met het ruimtelijk uitvoeringsplan of plan van aanleg, zeker niet strekken tot de verwezenlijking ervan. Het is zelfs onvoldoende dat een onteigening in overeenstemming is met een ruimtelijk uitvoeringsplan of plan van aanleg om te stellen dat de onteigening strekt tot verwezenlijking van het plan.

Volgens de verwerende partij moet niet het onteigeningsbesluit maar de af te leveren stedenbouwkundige vergunning in overeenstemming zijn met de bestemmingsvoorschriften.

De verwerende partij wijst er nog op dat het gebied reeds sporadisch gebruikt wordt als parkeerplaats, maar dat het verder een onduidelijke gebruiksfunctie heeft. De Gewestelijke Administratie Wegen heeft, zelfs voorafgaand aan het RUP, de mogelijkheden onderzocht om ter hoogte van de Kapellestraat een carpoolparking in te richten. Dit gebeurde vanuit de vaststelling dat de parking van de bestaande horecazaak en de parkeerstroken langs de Kapellestraat ook vandaag gebruikt worden door pendelaars om te parkeren (lang parkeren).

De verwerende partij besluit dat het onteigeningsdoel geenszins onwettig is.

Beoordeling

11. In zoverre het bestreden besluit uitvoering geeft aan deelplan 19 “Randstedelijk groengebied Kapellestraat/Gruuthuyse” van het RUP is het, ten gevolge van het vernietigingsarrest nr. 223.318 van 29 april 2013, zijn rechtsgrond verloren en is het in zoverre onwettig.

12.1. Ook wanneer met de verwerende partij zou worden aangenomen dat het bestreden besluit geen uitvoering geeft aan deelplan 19 “Randstedelijk groengebied Kapellestraat/Gruuthuyse” van het RUP, is het onwettig omwille van de hiernavolgende redenen.

12.2. Ten gevolge van het vernietigingsarrest nr. 223.318 van 29 april 2013 geldt voor het terrein van de verzoekende partij de door het voornoemde gewestplan gegeven bestemming natuurgebied.

Artikel 13 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen stelt over de natuurgebieden het volgende:

“4.3. De groengebieden zijn bestemd voor het behoud, de bescherming en het herstel van het natuurlijk milieu.

4.3.1. De natuurgebieden omvatten de bossen, wouden, venen, heiden, moerassen, duinen, rotsen, aanslibbingen, stranden en andere dergelijke gebieden.

In deze gebieden mogen jagers- en vissershutten worden gebouwd voor zover deze niet kunnen gebruikt worden als woonverblijf, al ware het maar tijdelijk.”

De aanleg van een carpoolparking die – zoals blijkt uit de aanhef ervan – het doel is van het bestreden besluit, is niet in overeenstemming te brengen met de hiervoor geciteerde bestemmingsvoorschriften.

12.3. Gewestplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen hebben verordenende kracht en er mag alleen van worden afgeweken in de gevallen en in de vormen door de wet of het decreet bepaald.

12.4. Anders dan de verwerende partij voorhoudt is zij er niet alleen bij het verlenen van stedenbouwkundige vergunningen, maar ook bij het nemen van onteigeningsbesluiten toe gehouden om de verordenende kracht van gewestplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen te respecteren.

12.5. De verwerende partij duidt noch in haar memorie van antwoord, noch in haar laatste memorie enige wettelijke of decretale bepalingen aan die haar zouden toelaten om voor het bestreden onteigeningsbesluit af te wijken van het gewestplan.

12.6. Het blijkt niet dat aan de in randnummer 12.3 bedoelde voorwaarden voor afwijking is voldaan.

13. Het middelonderdeel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt het besluit van 11 september 2012 van de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken betreffende onteigeningen ten algemenen nutte waarbij wordt bepaald dat voor de aanleg van een carpoolparking langs de N50g-Kapellestraat te Oostkamp, de onroerende goederen op het grondgebied van de gemeente Oostkamp onmiddellijk in bezit worden genomen die geel zijn ingekleurd op het plan 1M3D8JG 106443 00 en dat deze goederen worden onteigend overeenkomstig de bepalingen van de wet van 26 juli 1962 betreffende de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden inzake de onteigeningen ten algemenen nutte.

2. Dit arrest dient te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

3. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van twee december 2013, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Jan Clement,	staatsraad,
bijgestaan door	
Astrid Truyens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Astrid Truyens

Johan Lust